

- 1 -

Слова, речення, числа, відстань до пункту призначення.

Чоловік натиснув на кнопку, яка опустила його крісло. Він уп'явся очима в найближчий до себе маленький екран під багажною полицею, на якому змінювалися слова й числа відповідно до стадії польоту. Висота над рівнем моря, температура повітря, швидкість, час прибуття. Він хотів би заснути, але й далі витрищався.

Heure à Paris. Heure à London¹.

— Дивись, — звернувся він до жінки поруч, і та мляво кивнула, продовжуючи писати в маленькому блакитному блокноті.

1 Час у Парижі. Час у Лондоні (фр.)

(тут і далі примітки перекладачки, якщо не вказано іншого).

Його звали Джим Кріппс. Та на години польоту за ім'я йому слугувало його місце в літаку. Він сам вигадав собі таку систему, тож тепер його імені відповідає номер на посадковому талоні.

Вона додала:

– Це був швед.

– Хто?

– Цельсій.

– Ти підглянула в телефоні?

– Ти знаєш, як воно буває.

– Із глибин пам'яті вириваються якісь деталі.

А коли натрапляєш на ім'я, починаєш відчувати напругу.

– Яку напругу?

– Пригадати ім'я Фаренгейта.

Вона відрізала:

– Втикай далі у свій захмарний екран.

– Цей переліт. Як і всі довгі перельоти. Усі ці години. Що може бути нудніше.

– Активуй свій планшет. Подивись кіно.

– Я би радше поговорив. Без навушників.

Ти ж так само хочеш говорити.

– Без навушників, – відповіла вона, – говорити й записувати.

Це була дружина Джима, смуглява Тесса Беренс, що мала змішані карибсько-європейсько-азійські корені, поетка, чий вірші часто

фігурували в літературних журналах. Крім того, вона працювала, онлайн, редакторкою в консультативній групі, що відповідала на різноманітні питання підписників – від втрати слуху до фізичної рівноваги та деменції.

Тут, у повітрі, репліки, якими вони обмінювались між собою, радше скидалися на функцію певного автоматичного процесу, вони були спричинені самою природою польоту. Тут немає людської човганини, що є в приміщеннях, у ресторанах, тут рух стихийний силою тяжіння і розмова плине вільно. Усі ці години понад океанами й широкими суходолами, речення виходять обрізані, неначе самозапаковані, а пасажирів, пілоти, бортпровідниці забуваються разом з усіма словами, шойно літак приземляється і починає безкінечний під'їзд до вільного телетрапа.

Як йому здавалося, він один у ліжку посеред ночі зможе це пригадати, образи сплячих людей, загорнутих у ковдри авіалінії, що скидаються на мерців, висока бортпровідниця питає, чи повторити вино, політ добігає кінця, вимикається знак ременя безпеки, відчуття вивільнення, пасажирів, що стоять у проході і чекають, бортпровідниці на виході, усі ці їхні подяки й кивки, безмежні усмішки.

– Знайди якесь кіно. Подивись кіно.

– Я надто сонний. Відстань до призначення – дві тисячі п'ятсот вісімдесят кілометрів. Час у Лондоні – вісімнадцята година чотири хвилини. Швидкість – сімсот п'ятдесят кілометрів на годину. Читаю все, що показують. *Durée du vol*¹ – три години сорок п'ять хвилин.

Вона запитала:

– О котрій гра?

– Початок о пів на сьому.

– Ми встигнемо доїхати додому?

– Я ж наче читав це на екрані: час прибуття такий-то.

– Не забудь, що ми прибуваємо до Ньюарка.

Гра. Вона могла б зацікавитись грою хіба в іншому житті. Переліт. Вона б хотіла опинитись у кінцевій точці без цього проміжного епізоду. А комусь узагалі подобаються довгі перельоти? Точно не їй.

– *Heure à Paris* – дев'ятнадцята година вісім хвилин, – зачитав він. – *Heure à London* – вісімнадцята година вісім хвилин. Швидкість – сімсот сорок п'ять кілометрів на годину. Стало повільніше.

– Ну добре, я розкажу, що записую. Усе просто. Деякі речі, які ми бачили.

– Якою мовою?

1 Тривалість польоту (фр.).

– Спрощеною англійською. Котику сіренький, котику біленький.

– У нас є брошури, буклети – цілі стоси.

– Я мушу побачити написане мною від руки, можливо, за двадцять років, якщо я ще буду жива, – побачити і помітити щось, чого бракує, чого я зараз не помічаю, це якщо ми будемо живі, через двадцять років чи через десять.

– Заповнювати час. І це теж.

– Заповнювати час. Бути занудними. Проживати своє життя.

– Ну добре. *Température extérieure* – мінус п'ятдесят градусів за Фаренгейтом, – зачитав він. – Я стараюся як можу вимовляти цю спрощену французьку. Відстань до призначення – дві тисячі п'ятсот сорок кілометрів. Треба буде зв'язатися з орендою машин.

– Та сядемо в таксі.

– Усі ці люди, на такому рейсі. На всіх їх чекають машини. На виході буде велика штовханина. Вони чітко знають, куди йти.

– Більшість із них, деякі, будуть іще йти по валізи. А ми ні. Це наша перевага.

– Час у Лондоні – вісімнадцята година одинадцять хвилин. Час прибуття – шістнадцята година тридцять дві хвилини. Так було написано востаннє. Було б непогано, якби так і було.

Час у Парижі – дев'ятнадцята година одинадцять хвилин. Висота над рівнем моря – десять тисяч п'ятдесят дев'ять метрів. *Durée du vol* – три години шістнадцять хвилин.

Озвучення цих слів і чисел, проговорення й уточнення надало цим показникам якоїсь тягlostі, чи то вони були офіційно чи мимохить відзначені – він сприймав їх за звуковий зліпок місця й часу.

Вона сказала:

– Заплющ очі.

– Ну добре. Швидкість – сімсот шістдесят шість кілометрів на годину. Час до призначення...

Вона права – краще не здавати валізи, а втиснути їх на багажну полицю. Він втупився в екран, на мить задумавшись про матч, уже й забувши, проти кого гратимуть «Титани».

Час прибуття – шістнадцята тридцять. *Température extérieure* – мінус сорок сім градусів за Цельсієм. Час у Парижі – двадцята година тринадцять хвилин. Висота над рівнем моря – десять тисяч триста шістдесят три метри. Йому подобалося, що в кінці три метри. Ніби зовсім нічого. Температура повітря зовні – мінус п'ятдесят три градуси за Фаренгейтом. *Distance de parcours*...¹

1 Відстань рейсу (фр.).

Проти команди «Сігокс»¹, точно.

Кріппс – ім'я для високих чоловіків, а він і справді був високий, хоча це й не впадало в око, він без проблем міг виглядати непримітно. Він був не тією гордовитою головою, що гойдалась над натовпом, а радше згорбленою постаттю, що її благословила анонімність.

Потім він прокрутив у голові процес посадки на рейс, те, як усі врешті зайняли свої місця, подумав, що скоро подадуть їжу, принесуть теплі вологі рушнички для рук, зубну щітку й пасту, шкарпетки, пляшку води, подушку з ковдрою.

Чи викликала в нього сором якась із цих деталей? Вони вирішили летіти бізнес-класом попри високу вартість, бо цього разу хотіли в довгому перельоті обійтися без тісняви економ-класу.

Маска для очей, зволожувальний крем для обличчя, бортпровідниця час від часу котить візок із вином і напоями.

Він вдивлявся в підвішений екран, відчувши поштовх приглушеної поблажливості. Він вважав себе туристом по життю. Усі ці літаки, потяги, ресторани. Йому ніколи не хотілося виряджатись.

1 «Титани» та «Сігокс» – команди американського футболу.